

# Klassenstrijd en Anti-Militairisme

(Ter discussie).

Een onzer kameraden zet in onderstaand artikel zijn mening t.o.v. anti-militairisme en individuele dienstweigering uiteen. Wij brengen dit artikel ter discussie, omdat wij van mening zijn, dat juist in deze tijd Spartacus tot een vastomlijnde opvatting in dat opzicht moet komen. Wij verwachten, dat meerderen aan deze discussie zullen deelnemen.

Het doel van al onze strijd is de verwezenlijking van een communistische gemeenschap. Een gemeenschap van vrije werkers, waar geproduceerd wordt voor de behoefte en waar de producenten het volle beschikingsrecht hebben over hun producten.

Dat alle mensen langzamerhand door onze ideeën gegrepen zullen worden en dat deze maatschappij daardoor naar een communistische gemeenschap zal groeien, is een mening die ik niet kan onderschrijven. De bezittende klasse zal nooit vrijwillig afstand doen van z'n macht. Slechts de kracht van een bewust geworden arbeidersklasse zal hun die macht kunnen ontnemen. Slechts de sociale revolutie zal een einde kunnen maken aan alle uitbuiting en onderdrukking. Het slagen van zo'n revolutie hangt natuurlijk af van allerlei factoren. Een van de voornaamste factoren is wel de houding die het leger in zo'n geval aanneemt. Wanneer het leger, dat tenslotte grotendeels gevormd is uit arbeiders, de zijde kiest van de revolutionaire arbeiders, wanneer het weigert de bevelen van de meerderen te gehoorzamen, dus massaal de dienst weigert, dan heeft de revolutie kans van slagen. De massale dienstweigering is dus een eerste voorwaarde.

Vanuit dit standpunt bekeken, geeft dus de principiële dienstweigeraar het propagandistisch voorbeeld. Ik bedoel hiermede niet diegenen, die uit bepaalde ethische of godsdienstige overwegingen weigeren. Zeer zeker heeft hun persoonlijke daad waarde, want ook zij geven met hun daad het voorbeeld van de ongehoorzaamheid aan de staat. Doch bij de revolutionaire dienstweigeraar gelden niet de ethische of godsdienstige bezwaren, maar bij hem zijn die bezwaren gebaseerd op z'n revolutionair klasse-inzicht. Hij weigert deel uit te maken van het onderdrukkingsapparaat, waarvan de heersende klasse zich bedient. In tegenstelling met de eersten kan zijn daad van grote waarde zijn voor de werkelijke vrijheidsstrijd van de arbeiders.

Nu kan men tegenwerpen, en in links-communistische groeperingen was dat voorheen en voor een deel ook thans nog een veel voorkomende mening, dat men als revolutionair juist in het leger moet gaan om onder de soldaten propaganda te maken

voor onze revolutionaire ideeën. Toch is dit standpunt niet onaanvechtbaar. We weten immers allemaal, hoe uiterst moeilijk het is om in het leger revolutionaire propaganda te maken. Die propaganda kan, indien ze van enige betekenis is, niet verborgen blijven voor de leidende personen, die zoiets zeer zeker nooit zullen toestaan, en de propagandist ongetwijfeld nog zwaarder gestraft zal worden als de dienstweigeraar.

Voor al thans is dat standpunt wel heel moeilijk uitvoerbaar, omdat de militaire dienst niet alleen meer een voorbereiding is, maar bittere werkelijkheid. Eenmaal aan het front geldt maar al te vaak de vraag, wie het eerste schiet. Het moorden kan dan een bittere noodzaak zijn om eigen lijf te redden. En hoe gemakkelijk kan ook een revolutionair soldaat voor het feit geplaatst worden een Indonesische kampong te moeten platbranden om van erger maar niet te spreken. Hier staat hij dus voor de keus, of aan het bevel gevolg te geven en in staat te zijn z'n propaganda voort te zetten, of te weigeren het gegeven bevel op te volgen. Het eerste

## Pinkster mobilisatie 1949

Leest nog eens onze publicatie in het vorige nummer over de Pinkster Mobilisatie op de Hollandse Rading, georganiseerd door verschillende organisaties in de linkerhoek van de arbeidersbeweging. Deelnemerskosten per persoon f 3.50, voor wie een eigen tent medebrengt f 2.75. Correspondentie, opgaven en geldzendingen aan J. Hoogeveen, Middenweg 117, Haarlem. Postrekening 228268.

## Socialistisch Zomerkamp „De Vrije Gemeenschap”

Na onze publicaties in vorige nummers was er de vorige week bij onze krant een circulaire van de kampraad. In het kort is daarin veel belangrijks opgenomen. Het

dan hier en dan daar waarnemen. Zij uit zich ook in de kleinere en grotere stakingen, die worden gevoerd. Maar het gaat alles nog schoorvoetend. De organisaties, die hebben gekozen voor één van beide fronten en die zich daarop wat betreft hun opbouw, werkwijze en ideologie geheel hebben ingesteld, doen al het mogelijke de arbeiders in hun netten verstrikt te houden. Zowel bij stakingen als bij werkwil-ligheid is dit duidelijk te constateren.

Wij allen willen bevrijding. Maar die bevrijding wordt ons niet gebracht. Wij moeten haar zelf verwezenlijken. En zij begint met onze geestelijke bevrijding.

Stakingen en acties zullen blijven, ja zullen groeien. Maar voor ons zelf zullen zij alleen dan van waarde worden, wanneer wij allen inzicht krijgen in de verhoudingen waaronder wij leven en wanneer dit leiden gaat tot het bouwen aan eigen macht, tot het bouwen aan een Derde front, het Arbeidersfront.

Hoe wij ons dit voorstellen, zullen we in een volgend artikel behandelen, waarbij de overige stakingslessen vanzelf aan de orde komen.

is natuurlijk uitgesloten, want de kwestie van de propaganda is zo'n offer natuurlijk niet waard. Rest dus het kamp der dienstweigeraars.

Vergeten we ook vooral niet de vergiftigende invloed die van het leger uitgaat. Hoe het militairisme er altijd weer naar streeft om, met alle ten dienste staande middelen, van jonge mensen, die al gauw te beïnvloeden zijn, gewillige moordautomaten te maken, zonder eigen wil, zonder denkvermogen en zonder één persoonlijk gevoelsleven. Dat ze daarin maar al te vaak slaagt, de praktijk bewijst het.

Tevens lijkt het me voor een bewust revolutionair al heel moeilijk, om zich te schikken in de militaire discipline. Om alle vernederingen zonder meer over zich heen te laten gaan. Om mee te doen aan de waanzin van vallen en opstaan, door modder en vuil te kruipen en op denkbeeldige mensen te schieten. Bevorderend voor z'n zelfbewustzijn zal het in elk geval niet zijn.

Het propagandistisch woord zal zeer zeker z'n waarde hebben. Maar van meer waarde is in dit geval toch de propagandistische daad. De daad die in revolutionaire perioden van ontschotbare waarde zal blijken te zijn voor het verwezenlijken van de communistische gemeenschap.

kamp belooft een buitengewoon succes te worden. Je zult daar toch niet willen ontbreken? Vul het aanmeldingsformulier spoedig in. Moet je er meerdere hebben, dan kan je die aanvragen bij het secretariaat van de kampraad: J. Meulenkamp, Blasiusstraat 30 huis, Amsterdam-Oost, of bij de plaatselijke medewerkers.

## Voorjaarsconferentie Communistenbond Spartacus

Deze conferentie wordt gehouden op Zaterdag 9 en Zondag 10 April in Amsterdam. De Zondagzittingen zijn ook voor niet-leden, Spartacus-vrienden, op vertoon van toegangsbewijs, toegankelijk. Aanvragen te richten aan Spartacus, postbus 7046, Amsterdam-Zuid 2.

## SPARTACUS OP DE VESUVIUS

Verantwoording over de maand Januari 1949.

Werkgroep Amsterdam.

a. Vaste bijdragen: J. de G. f 1, S. f 0.50, B. N. f 2.50, Lezers Barentz. f 4.24, N. A. f 5, W. S. f 4, A. R. f 1, B. R. f 1, J. V. f 1, St. H. f 1, J. B. f 2, W. C. N. f 0.50, P. S. f 0.50, H. G. L. f 10, allen te A'dam; P. B. te A. f 1 Totaal f 35.14.

Over de Uitg. „De Vlam” ontvangen: C. H. te Den H. f 1, K. te A. f 0.50, F. H. Str. te D. f 1.50, Th. M. te B. f 7.50, H. W. H. te A. f 1.50, P. v. P. te R. f 4, Wed. H. W. Sch. te R. f 2.50, L. v. d. Bl. te V. f 1, H. v. O. te B. f 4, J. V. te A. f 10, H. B. te A. f 1, M. H. te V. f 1, T. de J. te B. f 1.80, B. d. J. te A. f 1.50, B. v. t. H. te K. a. d. Z. f 0.50, J. N. te A. f 0.50, W. P. te A. f 0.50, Kam. B. f 25, R. L. te A. f 5, Kam. B. f 10, A. W. te R. f 1, B. V. te A. f 4, N. D. te L. f 4, W. W. te A. f 2, E. J. Br. te B. f 2.50, J. B. te A. f 44, kleinere bijdragen f 2.40. Totaal f 140.20.

Totaal generaal f 175.34.

Vrienden van Spartacus! Laat geen gelezen nummer verloren gaan. Ook anderen kunnen er hunne uithalen. Geef dit blad na lezing aan een ander!

26 MAART 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 13

# SPARTACUS

## WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur  
**R. HULSMAN**

*Proletariërs aller landen, verenigt U!*

Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

## Tegen de muur van graniet

Het groeien van de macht van de heersende klasse gaat in snel tempo voort. Wie regelmatig de kranten leest, weet, dat de machtsconcentratie zich op alle gebieden voltrekt. De productie van de moderne wapenindustrie wordt in ijtempo opgevoerd, nieuwe doeltreffende vernietigingswapens worden in massa geproduceerd. De legers worden uitgebreid, de discipline verscherpt. Oefeningen, die bijna bovenmenselijke prestaties van de bemanning eisen, zoals de manoeuvres in het Poolgebied, bewijzen hoe intens de komende strijd wordt voorbereid.

Deze machtsconcentratie voltrekt zich ook op politiek en diplomatiek terrein. Aan de totstandkoming van het Atlantisch pact wordt met koortsachtig tempo gewerkt. Amerika tracht het hele Atlantische gebied er in te betrekken, om op deze wijze een machtig blok te vormen, dat onder het opperbevel van Amerika de strijd om de wereldheerschappij kan voeren. De uitkomst van deze samenbundeling moet zijn, dat in dit gehele gebied één politieke en economische lijn doorgevoerd zal worden. Het betekent een industriële ontwikkeling, die bijna uitsluitend op de oorlogvoering is gericht, waar dus de productie voor de menselijke consumptie tot het minimale beperkt zal blijven. Deze economische politiek brengt noodzakelijkerwijs met zich mede, dat het binnenlands bewind een strakke lijn zal moeten voeren. Waar de productie voor de kapitaalsbehoeften zo groot mogelijk moet zijn, moet de uitbuiting van de arbeidersklasse ten top gevoerd worden. Deze maximale uitbuiting kan onder de huidige omstandigheden slechts mogelijk zijn, indien het kapitaal zijn macht ook nationaal concentreert. Deze concentratie voltrekt zich door middel van de regeringen, die als de zaakwaarnemers van het kapitaal optreden. Zij doen dit door een grens te stellen aan het loonpeil, door prijsregelingen, door de arbeidsvoorwaarden vast te stellen. Zij doen dit ook door de arbeiders te dwingen bij conflic-

ten zich neer te leggen bij de beslissingen van de Rijksbemiddelaars. De vakverenigingen worden daarbij gebruikt als middel om de arbeiders aan de kapitalistische ordening te binden. Het zijn de vakverenigingsleiders, die overleg plegen en onderhandelen met de Rijksbemiddelaars en de arbeiders moeten bewegen van strijd af te zien en zich te schikken naar de kapitaalsbelangen. Van strijdorganen zijn de vakverenigingen geworden tot make-laars van het georganiseerde kapitaal.

Het verloop van de conflicten, die de afgelopen jaren in de verschillende landen, ook in Holland, uitbraken, heeft dit overduidelijk aangetoond.

Ook de stalinistische vakbonden, hier de E.V.C., die ogenschijnlijk de strijd van de arbeiders steunen, hebben niet het arbeidersbelang op het oog, maar ook weer een heersersbelang. Hier gaat het om de machtspositie van de Russische bureaucratie, die door het versterkte Amerikaanse imperialisme bedreigd wordt.

Zo wordt de situatie voor de arbeidersklasse overall steeds benauwder. De strijd om de beheersing van de wereld, die de twee in statenbloks verenigde machten nu reeds voeren, dreigt het leven van de mensen te verstikken. De machtsstrijd heeft de mensen in een ijzeren greep en langzaam worden wij in die greep gewurgd. Het toenemend aantal conflicten, dat zich uit in stakingen, zijn de pogingen die de arbeiders aanwenden om zich aan die fatale greep te onttrekken. De nederlagen, die daarbij geleden worden, doen velen de vraag stellen, of zij aan hun noodlot ontkomen kunnen, of hun pogingen misschien wel wanhopig zijn.

Het is alsof wij staan tegenover een muur van graniet, waartegen zij zich vroeg of laat te pletter zullen lopen. Dit gevoel wordt nog versterkt doordat het langzamerhand tot de arbeiders doordringt, dat zij niet meer vechten tegen een enkele ondernemer, maar tegen een machtige kapitaalsorganisatie, belichaamd in de regering. Een regering, die

deel uitmaakt van een machtige imperialistische statenbond.

Het gaat dus om de beheersing van de wereld. De grote rivalen Rusland en Amerika verzamelen hun krachten, concentreren hun macht. De arbeiders, om wier leven het gaat, vernippen hun krachten in kleine acties, in een hopeloze stormloop van dan de ene, dan weer de andere groep, tegen de granieten muur. Door de nederlagen, die zij daarbij lijden en die bij deze strijdwijze onvermijdelijk zijn, zal toch langzamerhand het besef groeien, dat het zo niet moet. Dat ook de arbeiders, als klasse, zullen moeten komen tot een machtsconcentratie en dat deze machtsconcentratie niet belichaamd kan zijn in welke vakvereniging dan ook. Want arbeidersmacht vormt zich niet in bureaux en praattoelagen, arbeidersmacht kan zich alleen vormen in de bedrijven. Daar moet de organisatie van de arbeiders groeien. Van bedrijf tot bedrijf zullen de revolutionaire kernen zich vormen en met elkaar in verbinding treden. De granieten muur van het kapitalisme zal niet vallen door enkele bazuinstoten, nee, de georganiseerde macht van alle bedrijfsarbeiders zal haar kapot rameien. Nodig is de wil tot eigen machtsvorming, nodig is het inzicht, dat de strijd gaat om de heerschappij van de wereld.

Want ook voor ons gaat het nu in werkelijkheid om de wereldmacht.

Dat betekent, dat het gehele productieapparaat in handen van de arbeiders zelf moet komen.

Willen we ontkomen aan de ellende en vernietiging van de derde wereldoorlog, dan zullen we zo de macht moeten veroveren. Dit is onvermijdelijk. De klassebotsingen, die we nu overal om ons heen zien, zijn van dit gezichtspunt uit, de voorbereidingen van de komende strijd. Immers, zoals hierboven reeds gezegd, de nederlagen, van de strijd van nu, zullen ons de weg aantonen, die we moeten gaan. De botte wapens worden ons uit de hand geslagen, nieuwe wapens worden gesmeed.

De revolutionaire bedrijfsarbeiders zullen de brandpunten moeten vormen, die de nieuwe inzichten omtrent de machtsvorming der arbeiders, uitdragen.



# Ras en Communisme

(Vervolg).

## Eenheid der uitgebuiten.

Wij zien aan het voorbeeld van de Amerikaanse negers, dat strijd voor het communisme niet kan uitgaan van een veronderstelde gelijkheid van alle mensen, een gelijkheid, die niet bestaat. Evenmin kan hij gebaseerd zijn op de veronderstelling van fundamentele verschillen, die in werkelijkheid ook niet bestaan. De blanke Amerikaanse arbeider en de neger verschillen niet in hun mogelijkheid van ontwikkeling, maar wel als historisch gegroeid wezen. In aanleg zijn ze gelijk en naarmate hun werkelijk leven nauwer verbonden wordt, zullen ze ook in werkelijkheid meer gelijk worden. Maar voorlopig moeten ze elkaar vinden, ondanks en over de verschillen heen, niet door die verschillen te ontkennen, maar door uit te gaan van het gemeenschappelijke, hun lot als uitgebuiten, omdat dit het uitgangspunt is voor hun bevrijding, die ze allen tezamen, in onderlinge verbondenheid, kunnen bevestigen.

Wat de Amerikaanse arbeider aan de neger bindt, dat bindt ons aan de Papoea en aan ieder mens, die niet tot de uitbuitende klasse behoort. Want tezamen met alle uitgebuiten der gehele wereld zullen we moeten strijden voor de verwezenlijking van de communistische maatschappij. Ook de Papoea's staan voor dit probleem, even goed als wij. Want niet minder dan wij worden ook zij in hun bestaan bedreigd door het kapitalisme.

Wat is het dan, dat de Papoea's van ons scheidt? Is het het verschil in ontwikkeling der techniek? Dit verschil kan in zeer korte tijd verdwijnen. Reeds thans bestaan plannen voor een groot-scheepse ontwikkeling van Nieuw-Guinea, waarbij bulldozer en helikopter de plaats zullen innemen van ontginning en zaai. De Papoea's zullen dan

Daarbij zal de propaganda voor de verovering van het productie-apparaat een rol moeten gaan spelen. Met twee hoofdgedachten zullen de arbeiders vertrouwd moeten raken. Ten eerste met het inzicht, dat de zelforganisatie van de gehele klasse op de grondslag van de bedrijven de enige mogelijke weg tot machtontplooiing kan zijn. En daaruit voortvloeiend, dat deze machtontplooiing de konsekwenties in zich draagt, van een nieuwe organisatie van de productie door de bedrijfsarbeiders. Is de strijd eenmaal zover gekomen, dat zij gevoerd wordt door de bedrijfsleiders onder eigen leiding, dan zal zij tot een massa-beweging uitgroeien, die, wil zij het machts-apparaat der heersende klasse vernietigen, de bedrijven moeten bezetten, en de productie voor eigen, dus arbeidersdoel-einden, ter hand nemen.

Zo groeit uit nood en strijd, het inzicht. In de strijd zullen de nieuwe organisaties der arbeiders groeien, die de grondslagen zullen vormen van een nieuwe maatschappij.

Nog staan we aan het begin van dit alle strijd wordt nog niet op het groeibrede front gevoerd. Daardoor lijkt het, alsof de revolutionaire arbeiders van de werkelijkheid af staan. De gehele ontwikkeling in de wereld wijst er echter op, dat grote klassebotsingen komen moeten. Daarom moeten wij, juist nu, onvermoeid met onze propaganda door-gaan, want het is de enige weg, die uit het moeras leidt.

of bij deze moderne exploitatie worden ingescha-keld en zich ontwikkelen tot een „modern“ volk, zoals de Maori's van Nieuw-Zeeland, of zij zullen uitsterven, zoals Tasmaniers of Australische neger. Het eerste alternatief kan stellig niet worden uit-sloten, want het moderne kapitalisme weet, hoe het het vraagstuk van het assimileren van dergelijke bevolkingen op wetenschappelijke wijze moet aan-pakken.

Of is het verschil in „cultuur“, in levenswijze, in denkwijze, wat ons scheidt van de Papoea's? Als dat zo is, kunnen we de strijd voor het communisme wel staken. Want dan zijn we ook ge-scheiden van de Amerikaanse neger of van de Chinees, de Rus of zelfs de Duitser. Verschillen in levens- en denkwijze zijn er over de gehele wereld, ook binnen de klasse der uitgebuiten en die kunnen geen beletsel vormen voor de bevrij-dingsstrijd. Want boven alle verschillen zit is er iets wat ons samenbindt en dat is niet het lezen van Goethe of van Shakespeare, maar ons lot als uitgebuiten.

Verschilt onze denkwijze trouwens zoveel van die der Papoea's? De Papoea's sluiten zich liefst op in hun eigen kringetje, maar hebben ook wij niet moeite, dit af te leren? De Papoea's geloven aan geesten en allerlei soorten van toverij. Staen wij daar zover vandaan? Is zelfs het moderne gods-geloof hiervan zo wezenlijk verschillend? En zelfs daar, waar we nu gewend zijn problemen weten-schappelijk op te lossen, bevat deze wetenschap, die overigens voor de grote massa der mensen een gesloten boek is, nog tal van elementen van mystiek. Ook de Papoea's weten trouwens de in hun wereld voorkomende techniek behoorlijk te beheer-sen, want ook al menen zij, dat hun speren zonder het gebruik van toverformules niet functioneren, ze zijn daarom niet minder kunstig en doelmatig ver-vaardigd.

De grote stap in de ontwikkeling der techniek is niet die van de stenen bijl naar de atoombom, maar het is de stap naar de stenen bijl zelf. Want bij deze eerste stap ontwikkelt de mens niet alleen zijn werktuig, maar ontwikkelt hij geheel nieuwe functies in zich zelf. Hij leert te doen, wat het dier niet kan, hij leert te kiezen uit vele mogelijkheden, hij leert zijn eigen omgeving te vormen. Hij ont-wikkelt het denkvermogen, hij ontwikkelt de spraak, hij ontwikkelt een geordende maatschappij. Dit is een stap zo groot, dat de mens een miljoen jaren nodig had om deze te volbrengen. De stap van de stenen bijl naar de atoombom is naar ver-houding slechts klein. Wel is hij van ontzaglijke betekenis voor de inrichting van de maatschappij. Maar de grote veranderingen in de maatschappelijke

structuur zijn niet door het bewuste streven van de mens tot stand gebracht; zij zijn hem opgedrongen als ongewild gevolg van zijn streven naar de ver-betering van het werktuig.

Stellig is de hoge ontwikkeling van de techniek die wij bezitten, een noodzakelijke voorwaarde voor het tot stand komen van een communistische sa-menleving. Maar dat is zo, omdat de organisatie van een communistische maatschappij, d.w.z. een bewuste regeling van de maatschappelijke verhou-dingen door de mensheid als geheel slechts moge-lijk is, wanneer we beschikken over een ruime mate van „vrije tijd“, d.w.z. tijd, die niet aan de pro-ductie der eerste levensbehoeften behoort te wor-den besteed. Dit alles heeft echter niets te maken met onze andere menselijke eigenschappen, die ons van de Papoea onderscheiden. Zouden de mense-lijke eigenschappen van de Papoea een beletsel zijn, dan zou het communisme een onmogelijkheid worden, want in onze eigen maatschappij treffen we verschillen in levenswijze en ontwikkeling, die weinig kleiner zijn. Dan zou de organisatie van de nieuwe maatschappij een taak worden-voor de z.g. elite, maar het zou geen communisme meer zijn.

Stellig zal de Papoea veel in zijn levens- en denkwijze moeten veranderen, om rijp te worden voor het communisme. Maar dat moeten wij ook. Belangrijk is echter, wat we nieuw moeten leren en dat is, om die eigenschappen in de mens te vinden, die hen aan ons samenbinden in onze gemeenschappelijke strijd. Want het zijn die eigen-schappen, die we moeten cultiveren en waaraan alle verschillen, hoe groot ze mogen schijnen, dien-nen te worden onderworpen.

## De Vrije Gemeenschap

In ons volgend nummer brengen wij nadere mededelingen over het Socialis-tisch Zomerkamp „De Vrije Gemeen-schap“. Zendt uw opgave echter reeds nu en spoedig in aan de secretaris J. Meu-lenkamp, Blassiusstraat 30 huis, Amster-dam. O. Bij hem zijn ook meerdere op-gaaf-formulieren verkrijgbaar.

## Verantwoording Jan. 1949

Losse bijdragen 1949.

J. v. d. D. te A. f. 1.20, Lezers A'dam-Noord f. 1. Tj. B. te A. f. 1, W. W. te A. f. 0.75, J. B. te A. f. 1.50, J. N. L. te A. f. 0.85, L. v. A. te A. f. 2.50. Totaal f. 8.80.

## VERTROUWEN EN VERTROUWEN

maatschappij!

„Juist, dat doe ik ook, zeker en in elk geval die geldmagnaten, die zich o zo meevoelend tonen..... als ze maar een klein beetje nattigheid voelen!“

„Nou, onze directie is toch niet zo be-rgerd, en ik geloof wel, dat ze een open oog en oor voor onze moeilijkheden heeft. Alleen moeten ze toch ook rekening met de zaak houden!“

„Precies, beste jongen, rekening met de zaak houden. Dat is natuurlijk waar alles om draait. Als je een of andere wens hebt, kan er over geboemd worden, maar eerst eens kijken of de zaak het lijn kan!“

En als het zakelijk ook verantwoord is, wel dan krijg je af en toe een brokkie „gunstige arbeidsvoorwaarden“ zoals dat betitelen! Maar meestal heb je sof-

## NEGERLITERATUUR VOOR EN NA DE OORLOG

In ons vorig artikel beloofden we iets te vertellen over de negerlitteratuur in Amerika, na de tweede wereldoorlog. Alvorens daartoe over te gaan, willen we toch eerst onze aandacht wijden aan datgene, wat vóór de oorlog verschenen is. Want er is een opvallend verschil in karakter en inhoud van het geschrevene in die peri-oden. De vroege negerschrijvers gaven over het algemeen een beeld van de neger zoals de blanken hem graag zagen: Zo on-geveer als „Oom Tom“ in de bekende ro-man van Harriet Beecher Stowe. De god-vruchtige, werkzame neger, die aan zijn meester hing, en opgewekt, geduldig en vriendelijk bleef, ook in tegenspoed.

In latere werken, die in en na de tweede oorlog verschenen, zien we de neger ver-schijnen in de boeken, zoals hij werkelijk is. Van geduldig werkdier is hij tot levend mens geworden. Soms verbitterd en op-standig, dan weer roekeloos en licht-hartig, maar altijd een levend wezen, dat vecht tegen de hem omringen-de, vijandige maatschappij. Een mens, met menselijke verlangens en gevoelens, zich een weg banende door een wereld, waarin hij nog steeds niet ten volle als mens er-kend wordt. En die daarbij tenondergaat, of overwint.

De oorzaken van de grote verandering in het karakter van de naoorlogse litera-tuur zijn te zoeken in de veranderingen in het Amerikaanse leven zelf. Zoals reeds in ons vorig artikel opgemerkt, bekleed-de voor de oorlog het merendeel der ne-gers ondergeschikte betrekkingen. Zelfs zij, die aan de neger-universiteit in Atlanta hadden gestudeerd en een graad behaald, waren zeer vaak gedwongen, kellar of treinbediende te worden. In het gunstigste geval werden ze onderwijzer, negerdok-ters, tandartsen en advocaten kregen (en krijgen) zelden een blanke op het spreek-uur.

Toen in de tweede wereldoorlog de ne-ger maatschappelijk meer betekenis kreeg, doordat hij meer geschoold werk kon doen en door zijn lidmaatschap van de bedrijfs-organisaties der CIO, ook gelijk betaald werd, steeg zijn zelfbewustzijn. Het is dit gestegen zelfbewustzijn, dat in de litera-tuur tot uitdrukking komt.

Anderzijds is van de zijde der Ameri-kanen meer belangstelling voor de proble-men van de negers te constateren. Vooral tijdens de oorlog, toen blanke en gekleurde arbeiders aan dezelfde band werkten en ook in de ziekenhuizen en Rode Kruis hospitaals gekleurde en blanke verpleeg-sters samenwerkten, zijn velen tot de ont-dekking gekomen, dat onder de gekleurde huid een zelfde hart klopt als onder een blanke.

Toch zien we, dat reeds voor de oorlog bij sommigen dit zelfbewustzijn aanwezig was. We noemden Langston Hughes, en ook Claude Mackay moet in dit verband vermeld worden. Maar zij vertegenwoor-digden zeker niet het denken van de grote massa.

In Holland stelde Jan Eekhout een bun-del samen, getiteld „De neger zingt“, (uit-gave: Mij. Holland), die een goed beeld geeft, van wat er onder negers in de pe-rioden tussen de twee oorlogen leefde. Uit zeer velen sprekt de hoop op de verlos-sing van alle smart en strijd in het Hierna-maals. In het uitzichtloze slavenleven moest het geloof aan een God en een hier-namaals de mens op de been houden.

Hiervan getuigt het volgende wrange gedicht:

Een zwarte vrouw spreekt.

Ach, klopt niet aan mijn deur, mijn kind, Het beschermend bloed te verlaten. Je weet niet hoe mensen zijn, mijn kind, Hoe hels zij elkander haten. De aarde: ze smaakt zo bitter, mijn kind.

Hoe zou je op de aarde nog hopen..... Wacht, wacht tot wij in de hemel zijn kind,

Dan gaan alle deuren open. En klopt niet aan mijn hart, o kind, Het doet me nameloos lijden. Ik houd me doof, ik houd me blind, Maar hierboven zal God je bevrijden. De mensen van deze wereld, mijn kind, Ze beduiden smart en gevaren. Wees stil, wees stil. O kind, mijn kind, Ik wil, ik mag je niet baren. Georgia Douglas Johnson.

Gelukkig horen we in deze bundel ook het lied van de opstand:

Sonnet.

Niet eeuwig zal ik u de oogst bereiden, Zult gij geniet van de vruchten zijn. Niet eeuwig zal ik d'angstige vluchter zijn, Niet eeuwig waar ik strijd, zal ik ster-loos strijden. Niet eeuwig zal ik U ons lied verraden, U ten clownesken amuseerder zijn. Niet eeuwig zult gij grif mijn meerdere zijn,

Mijn recht vertreden en mij lachend smaden.

De knoppen, die de dag niet kunnen derven.

Zij welken, vallen, dood wordt hun ten woon.

Maar o, zij die der kuische sterren luister Erkennen en de nacht, zo zwart, zo schoon:

Zij zijn mijn moede hart, dat brandt in het duister,

En waakt, en kracht zich werft — om niet te sterven.

Ook dit:

Oproep.

Zo zij ons doden — laat ons niet kreperen Als stomme varkens smaadtijk opgejaagd Terwijl rondom het dölle huilen vlaagt Van dorstige honden, die ons bloed begeren.

Zo zij ons doden — laat ons edel sterven, Opdat niet nutteloos ons bloed vervloet, De moorder schouwe aan ons een dood, die bloeit,

Onzegbaar groot — en dien zijn lot zal derven.

Aanmerkt U onze vijand, makkers all Hij komt. Wij zijn hun minderen aan getal.

Voor duizend slagen, sla één hunner neer. Zij ons ut dezen strijd geen wederkeer: Stel U hun laffe overmacht teweer.

Vecht tot Uw laatste ademtocht. Dan — val.

CLAUDE MCKAY.

## „Spartacus op de Vesuvius“

Steunt ons fonds „Spartacus op de Ve-suvius“. Zendt uw bijdrage aan Jac. Rijp-kema, Stortenbekerstraat 7, Den Haag, of rechtstreeks aan „Uitgeverij De Vlam“ Postbus 7046, Amsterdam Zuid 2; post-rekening 168797.



## De dwaasheid van de „glijdende loonschaal”

Onderstaand artikel is een vertaling uit „The Western Socialist”, een Amerikaans maandschrift, uitgegeven te Boston door „The World Socialist Party of the United States”. Wij brengen het om onze lezers een beeld te geven, welke problemen de Amerikaanse arbeiders bezighouden, en wat het standpunt hieromtrent is van de links-socialisten daar. T.z.t. zullen wij ook nog onze mening hierover brengen. DE REDACTIE.

De uiterste dwaasheid, dat de glijdende loonschaal in arbeidscontracten ook maar iets met „economie” te maken zou hebben, is tenslotte duidelijk aan het licht getreden.

Bij ontelbare gelegenheden heeft „The Western Socialist” in zijn kolommen gewezen op de fout en het gevaar van het samenknippen van lonen en prijzen. Onze belangstelling in deze zaak was niet zozeer een gevolg van ons standpunt ten opzichte van enkele centen meer of minder loon per uur, omdat dit eigenlijk een zaak is, die door de vakverenigingen in orde gebracht moet worden. Wat voor Socialisten van belang is — en hierover maakten wij ons bezorgd — was, dat de economie van de glijdende loonschaal een overwinning van de kapitalistische economie binnen de rijen van de arbeiders betekende, waaruit bleek, hoe dringend noodzakelijk het is, de arbeiders de Marxistische leer omtrent economie bij te brengen.

Men vertelde de arbeiders, door middel van de kapitalistische pers, dat hoge prijzen het gevolg waren van hoge lonen. Daarom moesten eisen voor loonsverhoging zolang beperkt worden, totdat de kosten van het levensonderhoud werkelijk aanmerkelijk gestegen waren, terwijl met loonsverhoging genomen moest worden, indien de prijzen naar beneden gingen. De arbeiders van „General Motors” en andere bedrijven lieten zich door dit argument overtuigen, met het gevolg, dat ze een contract tekenden, waarin de clause voorkwam, die een loonsverhoging of -verlaging afhankelijk maakte van het op- of neergaan der prijzen. Een eventuele verlaging mocht (wat „General Motors” betrof) niet beneden vijf (dollar) cent gaan.

En nu zijn de kosten voor het levensonderhoud naar beneden gegaan. De prijs-index is al zoveel gedaald, om een loonsverlaging van een cent per uur, ingaande 1 Maart, bij „General Motors” te rechtvaardigen. En indien de tegenwoordige daling aanhoudt, worden verdere verlagingen in uitzicht gesteld tegen 1 Juni, dat is ongeveer de tijd, dat in een aantal grote industrieën opnieuw onderhandelingen gevoerd zullen worden omtrent het vaststellen der lonen.

Ziehier het potje, dat de arbeiders voor zichzelf klaar gestoofd hebben, doordat ze de propagandisten van het kapitalisme voor zich hebben laten denken. Indien de arbeiders bij „General Motors” genoeg nemen met de loonsverlaging — en alles wijst er op, dat ze het zullen doen — dan zijn we het eens met wat er in het nummer van 7 Januari 1949 van de „U.S. News and World Report” stond, n.l. dat „de Vakverenigingen een algemene tegenstand van andere werkgevers zullen onderhouden, als zij met eisen voor een vierde loonsverhoging zullen komen.”

### De propaganda-molens draaien.

De propaganda-molens van de kapitalistische klasse zijn al begonnen te draaien, om van deze gunstige situatie te profiteren. Nog maar enige weken geleden sprak de automobiel-industrie over een „Hausse” en de handelsorganen schreven over een mogelijke loonsverhoging in deze en de staalindustrie, in verband met de hogere prijzen, die gemaakt konden worden. En nu klagen de auto-kapitalisten steen en been.

De Regering, die natuurlijk in het belang van de kapitalisten spreekt en handelt, helpt een handje mee, de propagandamolens malende te houden.

De door President Truman ingestelde Raad van Economische Adviseurs heeft de President kortweg gewaarschuwd, dat een depressie het gevolg zou zijn van een vierde ronde van loonsverhoging. In

het door Truman op 7 Januari uitgebrachte Economische rapport drukte hij zich niet zo beslist uit — de stemmen der arbeiders moesten veilig gesteld worden! — maar zo terloops bracht hij de arbeiders aan het verstand, dat ze maar moesten afzien van hun vierde ronde loonsverhoging, toen hij constateerde, „dat de regering evenwel gemachtigd zou zijn loonregelingen te beperken, die een breuk in het prijs-plafond zouden kunnen veroorzaken.”

Marriner Eccles, oud-lid van de „Federal Reserve Board” sprak in een interview met de „U.S. News and World Report” een waarschuwing uit ten opzichte van een eventuele vierde loonronde, die, zoals hij zeide, „slecht zou zijn zowel voor de economie als voor de georganiseerde arbeiders zelf.” Hogere lonen zouden wel eens minder werk kunnen betekenen. Dus zullen de arbeiders ervoor moeten zorgen dat de kapitalistische boot niet vastloopt, en als „goede soldaten” wachten, totdat de productie weer groter wordt (en de depressie, die daaruit zal voortvloeien) waarna hun levensstandaard weer zal kunnen verbeterd worden.

In het nummer van 24 December 1948 van de „U.S. News” komt de volgende lijst van loonsverhogingen voor, die aan het nieuwe Congres gevraagd zullen worden, ten behoeve van enige Rijksambtenaren. Dat zijn:

|                                  | Verl. jr. | thans na aftr. bel. | volg. jr. |
|----------------------------------|-----------|---------------------|-----------|
| De President .....               | \$ 37.600 | \$ 48.300           | \$ 80.200 |
| Vice President .....             | 17.300    | 20.000              | 35.400    |
| Leden v.h. Kabinet .....         | 11.600    | 12.600              | 20.000    |
| Hoofden v. Openb. Diensten ..... | 13.100    | 14.500              | 18.200    |

Wat zijn de arbeiders nu van plan te doen, met dit alles in het voorzicht, zullen zij hun vierde loonronde laten lopen, of hoogstens genoeg nemen met een kleine verhoging? De vakverenigings-leiders spelen alweer met de kapitalistische economie onder één hoedje, om de arbeiders murw te maken. De voorzitter van de Bond van ketelmakers adviseerde in een onlangs gehouden speech z'n medeleden van verdere loonsverhoging af te zien. „Inplaats van voor een vierde loonronde te ageren”, zeide hij, „ben ik van mening, dat de gehele burgerij zich behoort te concentreren op het bereiken van een prijsverlaging, om daardoor aan een inflatie te ontkomen en onze economie te stabiliseren” (let wel: onze economie!).

En hoe denkt W. Rheuter, de voorzitter van de U.A.W. (de Bond van arbeiders in het autobedrijf), die het contract waarin de clause van de glijdende loonschaal voor General Motors voorkomt, tekende, over dit alles? Op 19 November 1948 zei Rheuter in een rede, gehouden in de City-club van Portland, dat de werkers in de auto-industrie een loonsverhoging van minstens 43 cent per uur zouden nodig hebben om hen weer op het peil van hun verdiens te brengen, die ze gedurende de oorlog genoten. Verondersteld wordt, dat de U.A.W. een vierde loonsverhoging zal vragen van ongeveer 20 tot 25 cent per uur, en het is zeker niet te verwachten, dat de kosten voor het levensonderhoud tot dit peil zullen dalen.

## DE VLAM EN DE JEUGD

Onder deze titel brengt de „Vrije arbeider” het volgende stukje:

Omdat de Vrije Arbeider wegens gebrek aan copy (financieel staat ze er door Marshallsteun goed voor) enige tijd niet verschenen is, volgt dan nu pas het verslag der jongeren-conferentie van de Vlam van onze jeugdmedewerker, die men zijn 6 kruisjes nog niet aanziet. Wat een pret hebben wij jongeren gehad, zo schrijft hij. Reeds voor de vergadering glommen onze gepoetste schedels van genoeg bij het ophalen der herinneringen uit 1903 en toen onze vitale voorzitter in

Ongetwijfeld zullen de U.A.W.-economisten in het liedje mee gaan zingen, dat de arbeiders nu beter af zijn met lagere prijzen, hoewel ze wel gedwongen worden voor de een of andere verhoging van het loon te ijveren, willen ze niet voor „schut” staan. Evenwel, John W. Gibson, Asst. Sec. bij het ministerie van Arbeid, die eertijds een hoge post bekleedde in de Michigan C.I.O. Raad, en die nu de aangewezen man schijnt te zijn om Ondersecretaris bij het ministerie van Arbeid te worden, hielp mee aan te tonen, welke de ware gedraglijn van de C.I.O. zal zijn, toen hij onlangs verklaarde dat „de arbeiders op het standpunt staan, dat ze liever hun koopkracht zouden verhoogd zien door prijsverlaging dan door loonsverhoging.”

### De ijzeren wet op de lonen.

We willen het hier nog eens herhalen: door gebrek aan begrip van de Marxistische wetten omtrent de economie, kunnen we verwachten, dat de arbeiders zich met de kapitalistische denkwijze zullen verenigen. De schrijver dezes hoorde in de werkplaats uitlatingen als: „We geven geen bliksem om weer een loonsverhoging; de prijzen zullen er alleen maar weer door omhoog gaan.” En: „We zijn beter af, als de prijzen omlaag gaan; waarom dat weer bederven door hogere looneisen!”

Een soort van nieuwe lezing van de ijzeren wet op de lonen — dat het loon tot een bepaalde hoogte opgevoerd kan worden en niet hoger, zonder de kapitalistische economie omver te werpen — wordt nu naar voren gebracht. En dit komt het belang van het kapitalisme uitstekend van pas. Onder de hand worden de winsten gestaag groter en de arbeiders zijn de dupe van hun eigen gedrag: afzien van een vierde loonronde, of hun eisen in dit opzicht lager stellen.

Niets wat in de kapitalistische economie gebeurt is of gebeuren zal weerlegt de theorie van Marx ten aanzien van de betrekking tussen lonen en winst. Het nationale inkomen bestaat uit lonen en meerwaarde. De meerwaarde eigent de kapitalistische klasse zich toe. Daarom is de strijd tussen kapitaal en arbeid er een over de verdeling van het nationaal inkomen in deze twee voornaamste groepen. Als de arbeiders hun loon omhoog brengen, is het ten koste van de winst; en indien de lonen omlaag gedrukt worden of gehouden, gaan de winsten omhoog. Wanneer de vakverenigingen deze juiste theorie volgden, zouden ze de macht van hun organisatie gebruiken om van de kapitalisten zoveel van deze meerwaarde af te dwingen als onder dit systeem mogelijk is.

Maar neen, het algemeen belang (lees het kapitalisme) eist, dat de werkers hun eigen belangen ondergeschikt maken aan die van de gemeenschap (lees weer het kapitalisme). In andere woorden: het kapitalisme verlangt, dat de arbeiders zichzelf ondergeschikt maken aan het kapitaal. Geen wonder, dat we aan het begin van dit artikel constateerden, dat de clause van de glijdende loonschaal en de gedachte, die er aan ten grondslag ligt, duidelijk aantoonde, dat de gedachtegang der arbeiders langs kapitalistische lijnen gaat en dat dit in hoge mate en zeer dringend de noodzakelijkheid demonstreert van socialistische opvoeding.

(Wordt vervolgd).

zijn versierde rolstoel werd binnengereiden, veerden, voor zover wij onze wandelstok konden vinden om overeind te komen, al de Vlamjongeren om de bestuurstaaf op. Een grappig voorval deed zich voor toen de inleider bij zijn rede z'n gebit verloor, hetwelk spoorloos weg rolde. Frits Kief speurde het echter in enkele minuten weer op in de uiterste linker hoek van de zaal. In een resolutie werd aangenomen, dat onder Jeugd voortaan verstaan zou worden, ieder die een jong hart bezit. Met het zingen van Ouwe Taaie werd deze geslaagde jongerenbijeenkomst gesloten.

2. APRIL 1949

PRIJS 12 CENT

9e Jaargang No 14

# SPARTACUS

## WEEKBLAD VAN DE COMMUNISTENBOND „SPARTACUS”

Redacteur  
**R. HULSMAN**

*Proletariërs aller landen, verenigt U!*

Red. en Adm.:  
postbus 7046 te Amsterdam-Zuid II.  
Ab. p. kw. f 1.50 bij vooruitbet. Uitg.  
„De Vlam”, postgiro 168797 te A'dam

## DE STRIJD IN CHINA

Na de snelle ontwikkeling die de strijd der legers in China de laatste maanden had genomen, is opnieuw een stilstand ingetreden. Voor het ogenblik althans, hebben de communistische legers hun opmars gestaakt en zijn zij aan de oevers van de Jang Tse Kiang tot staan gekomen. Zelfs schijnen zij, volgens recente berichten in de pers, thans bereid te zijn met de regering der Kwo Min Tang in onderhandeling te treden.

Stellig zou het gevaarlijk zijn, op het ogenblik vergaande conclusies te willen trekken uit deze omstandigheid. Het is zeer wel mogelijk, dat we hier slechts te doen hebben met een soort adem-pauze; een korte onderbreking van de met open geweld gevoerde strijd. In elk geval is het duidelijk, dat zelfs een overeenkomst tussen de communisten en de Kwo Min Tang, wanneer deze tot stand zou komen, geen eind zou maken aan de eigenlijke strijd, die ook zonder wapengeweld doorgaat en die uiteindelijk gaat om het verwezenlijken van enorme sociale omwentelingen in dit reusachtige land.

Sinds de legermacht der communisten de Jang Tse heeft bereikt en de grote steden Nanking, Sjanghai en Hankau bedreigt, hebben zich reeds belangrijke veranderingen in het bestuur van Zuid-China voltrokken. Tsjiang Kai-Sjek, die gedurende bijna 25 jaar de feitelijke dictator van het nationalistische China was geweest, maar die volkomen had gefaald in zijn poging de revolutie in dit land uit te roeien, zag zich genoodzaakt zijn nederlaag te erkennen en het veld te ruimen. De regering maakte een geweldige zwaaai naar „links” door ook de linkervleugel der Kwo Min Tang in zich op te nemen. Zelfs werd de liberaal Soen Fo, zoon van Soen Yat-sen, woordvoerder van de burgerlijk-democratische richting minister-president.

### Mislukte hervormingspogingen.

Intussen is reeds gebleken, dat al de politieke wisselingen, hoe ingrijpend ze mogen schijnen, geen werkelijke, opgaande verandering betekenen. De

klassen der grootgrondbezitters, der oorlogs-heren, der staatsambtenaren, die allen op hun wijze deel hadden in de uitbuiting der boeren en arbeiders, zijn onaangetast gebleven. Nu als tevoren, leven zij van de toeëigening van product, verkregen door directe afpersing, genomen door geweld, of opgeëist als betaling voor verleende „gunsten”. Al deze vormen van „woeker”, van „plundering” of „corruptie” zijn normale uitbuitingsvormen van het oude China, die niet door regeringsmaatregelen kunnen worden afgeschaft. Want het is juist deze uitbuiting, voor welks behoud de heersende klasse van China vecht, het is deze uitbuiting, voor welke handhaving zij zich organiseert als een politieke en militaire macht tegenover het China der „communisten”. Het enige, wat de Zuidelijke regering zou kunnen trachten, is deze „woeker”, deze „plundering” te beperken, teneinde het mogelijk te maken, het oude China nog eenmaal als een krachtig geheel te organiseren, als afweer tegen de communistische dreiging. Dit was blijkbaar de taak, die aan de regering Soen Fo was toegedacht.

Deze politicus, die een voorstander was van de vorming van een modern kapitalistisch China, waar een krachtige, door Chinese intellectuelen geleide staat een planmatig georganiseerde economie zou opbouwen, met steun van, maar niet onderworpen aan het buitenlands kapitaal, deze Soen Fo kreeg nu de opdracht de economische chaos in het nationalistische China te bestrijden. Maar men kan nu eenmaal niet met papieren maatregelen optreden tegen een heersende klasse, die van haar uitbuitingsmogelijkheden geen afstand wil doen. De poging, de inflatie die tijdens het bewind van Tsjiang katasrofale omvang had aangenomen, te doen ophouden, mislukte volkomen. De reeds in de herfst van 1948 ingevoerde goud-yoean, was in Maart van dit jaar reeds gedaald tot 1/500 van zijn oorspronkelijke waarde. Geen wonder ook, wanneer de oorlog de productie ontwricht, wanneer de rijst van de boeren wordt geroofd om

op de zwarte markt te worden gewonnen, wanneer aan de boeren steeds zwaarder schattingen worden opgelegd, wanneer de ambtenaren, die van hun klein en in waarde voortdurend dalend salaris onmogelijk kunnen leven, zich uit allerlei extra bronnen inkomsten trachten te verschaffen, wanneer verschillende provincies, door geldnood gedwongen, eigen geld gaan uitgeven, terwijl ook de staat zelf niet zonder hulp van de snel werkende bankbiljettenpers zijn „verplichtingen” kan nakomen. Zo meldt het „Handelsblad” van 8 Maart, hoe de lonen der arbeiders tweemaal per maand moeten worden herzien, een maatregel, waarvan het effect volkomen wordt teniet gedaan, doordat de prijzen der levensmiddelen op elke betaaldag met sprongen de hoogte ingaan. Een staking bij de gemeentelijke omnibusdienst te Nanking moest worden onderdrukt door de woordvoerders van de stakers voor het vuurpeleton te brengen. Ziehier de wijze waarop de nieuwe, „democratische” regering de toestand baas tracht te worden!

### Onvermijdelijke ondergang.

Geen wonder dan ook, dat nu ook Soen Fo het veld heeft moeten ruimen en dat alles nu inderdaad schijnt te worden opgeofferd aan de noodzaak, om met de communisten tot een vergelijk te komen. Het is niet in de eerste plaats de kracht der communistische legers, maar de voosheid van het uitbuitingsstelsel in het nationalistische China, de dreiging van de revolutie ook in het thans nog door de nationalistten beheerste gebied, dat de Kwo Min Tang tot deze politiek drijft. Reeds vinden opstanden plaats in het Zuidelijkste deel van China en het is wel zeker, dat de grote massa der Chinese uitgebuiten slechts wacht op de gelegenheid om het juk der tegenwoordige machthebbers van zich af te schudden. Overeenkomst of geen overeenkomst, de heersende klasse in het nationalistische China is ten dode opgeschreven, omdat haar wijze van uitbuiting die de grondslag vormt van haar bestaan, alle levenssappen uit het land opzuigt en de organisatie van haar eiger verdediging volkomen verlamt. De uiteindelijke ondergang van deze klasse